

NHL Hogeschool

Master Pedagogiek

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In november 2017 is de bestaande hbo-masteropleiding Pedagogiek van NHL Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van NQA. Deze deeltijdopleiding wordt in Zwolle en Groningen aangeboden. Het panel beoordeelt de opleiding als **voldoende**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoende**.

De opleiding leidt werkende studenten op tot brede pedagogische professionals die onderzoek en verandermanagement inzetten om pedagogische innovaties te realiseren. Uitgangspunt is de T-shaped professional die als veranderkundig generalist en pedagogisch specialist kan werken. De meeste studenten en afgestudeerden zijn werkzaam in het onderwijs en de rest is werkzaam in diverse pedagogische domeinen. Er zijn aanzetten voor een onderscheidende profilering die nader geconcretiseerd kunnen worden. De leeruitkomsten zijn op hbo-masterniveau geformuleerd en sluiten aan op het nationaal gevalideerde *Landelijke opleidings- en competentieprofiel Master Pedagogiek (2017)*. De leeruitkomsten zijn geconcretiseerd in niveaus. De leeruitkomsten kunnen specifiek geformuleerd worden zodat deze nog beter richting geven aan het onderwijs. De visie op internationalisering kan versterkt worden zodat studenten meer gestimuleerd worden om zich internationaal te oriënteren op hun vakgebied.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoende**.

De opleiding heeft een uitfaserend curriculum dat bestaat uit drie onderwijseenheden: professionaliseringstaak 1, 2 en 3. Het nieuwe curriculum bestaat uit vier masterwerkplaatsen. Het oude en nieuwe curriculum stelt studenten in staat om de leeruitkomsten te behalen en hierbij eigen accenten te leggen. De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en heeft daarnaast een passende intakeprocedure. Het programma bestaat uit vier masterwerkplaatsen, waarin de student aan de hand van leeruitkomsten werkt aan opdrachten die gericht zijn op een pedagogisch vraagstuk uit de eigen praktijk. Het oriënteren op en het ontwerpen, implementeren en valoriseren van een veranderingsproces in de eigen pedagogische praktijk vormt hiermee de rode draad binnen de opleiding voor elke student. Een lesdag bestaat uit de Community of Learners (COL), onderwijsaanbod vanuit drie inhoudelijke domeinen (pedagogiek, onderzoek en leren & veranderen) en het oefenen van professionele vaardigheden in skillslabs. Studenten kunnen kiezen welke thema's zij inbrengen bij de COL-bijeenkomsten. De inhoud sluit hierdoor goed aan op de praktijk en leerwensen van de student. De inhoud voor pedagogiek en leren & veranderen is actueel en wordt op goede wijze aangeboden in het programma. De opleiding werkt effectief samen met de lector Zorg voor jeugd op het gebied van onderzoek en heeft onderzoeksvaardigheden recent versterkt. De opleiding kan onderzoek in het programma verder verbeteren door meer aandacht te besteden aan de methodologie, met name de kwantitatieve kant van onderzoek. De opleiding biedt mogelijkheden voor internationale oriëntatie aan.

Het curriculum wordt op beide locaties door hetzelfde docententeam uitgevoerd en het docententeam laat hierbij zien dat zij nauw en betrokken samenwerken. Het kernteam van zeven docenten is deskundig. De helft is gepromoveerd en de andere helft heeft een mastertitel. Het team wordt aangevuld met een flexibele schil van gastdocenten die bestaat uit bestuurders, alumni, onderzoekers en lectoren. Het onderwijsconcept en de didactische aanpak zijn sterk praktijkgericht en docenten leven een persoonlijke pedagogische aanpak voor die studenten in hun eigen praktijk kunnen inzetten. De opleidingscommissie en de werkveldadviescommissie spelen een rol bij de borging van de onderwijsleeromgeving. De structurele samenwerking met het beroepenveld kan worden versterkt door meer met vaste werkveldpartners te gaan werken zodat studenten nog meer inzicht krijgen in andere beroepssituaties dan die van henzelf.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **goed**.

De opleiding hanteert een sterk, inzichtelijk en goed samenhangend toetssysteem waarbij er integraal en competentiegericht wordt getoetst. Het toetssysteem is in zijn geheel van bovengemiddelde kwaliteit. De leeruitkomsten, de competenties, het onderwijs, de toetsing en de beoordeling vormen een logisch geheel. De toetsvormen zijn gevarieerd en de toetsen zijn zinvol voor de praktijk. In elke masterwerkplaats worden alle competenties getoetst, waarbij het niveau steeds hoger ligt. Bij beoordelingen en tijdens de lessen ontvangen studenten goede feedback en er is ruimte voor extra toelichting op beoordelingen. De opleiding zet een goed kalibratiesysteem in. Na elke masterwerkplaats worden alle voorlopige beoordelingen besproken in een kalibreerbijeenkomst met de examinatoren, waarna ze definitief worden vastgesteld. Examinatoren worden geschoold en beschikken over de juiste deskundigheid voor toetsing en beoordeling. De examencommissie borgt de kwaliteit en de inhoud van toetsing op goede en proactieve wijze.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoende**.

Afgestudeerden realiseren werkelijke veranderingen in de eigen pedagogische praktijk op basis van een afsluitend onderzoek naar een pedagogisch vraagstuk. Het werkveld is positief over de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren, overstijgend kijken, de lead nemen en het pedagogische proces veranderen. De opleiding onderhoudt contacten met alumni op diverse manieren. Het eindniveau van deze opleiding werd in het oude curriculum door studenten gerealiseerd in professionaliseringstaak 3. De bestudeerde afstudeerdossiers tonen het hbo-masterniveau aan. Verbeterpunten in een deel van de afstudeerdossiers en de afstudeerprocedure betreffen onderzoeksvaardigheden, leesbaarheid en het opvolgen van feedback. De verbeterpunten wat betreft onderzoek liggen op het gebied van de (volledigheid van) conceptualisering, de grondigheid van de analyse, het begrip van de termen validiteit en betrouwbaarheid en de verantwoording van de methode of logische lijn van de conclusies in relatie tot de beschreven theorie. Met de komst het nieuwe curriculum en de nieuwe afstudeerprocedure (masterwerkplaats 4) is een belangrijk deel van deze verbeterpunten opgepakt.

Inhoudsopgave

Samenvatting		3
Inleiding		7
Schets van de opleiding		9
Standaard 1	Beoogde leerresultaten	11
Standaard 2	Onderwijsleeromgeving	13
Standaard 3	Toetsing	19
Standaard 4	Gerealiseerde leerresultaten	21
Eindoordeel over de opleiding		23
Aanbevelingen		25
Bijlagen		27
Bijlage 1	Bezoekprogramma	29
Bijlage 2	Bestudeerde documenten	31

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-masteropleiding Pedagogiek van NHL Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van NHL Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2016) en het *NQA-protocol 2017 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 21 november 2017. Het visitatiepanel bestond uit:

De heer dr. B. Koster (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw dr. E.B. Klatter (domeindeskundige)

De heer dr. F.P.C.M. de Jong (domeindeskundige)

Mevrouw drs. M.H.M. Peijnenburg (studentlid)

Mevrouw drs. M. Schoots, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

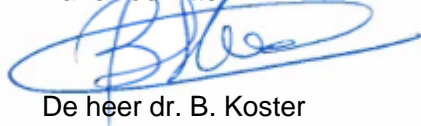
Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit de evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Bij de aanvraag heeft de instelling een zelfevaluatie-rapport (ZER) met bijlagen aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van het *NQA-protocol 2017*. Het visitatiepanel heeft de ZER bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Zie bijlage 1 en 2. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

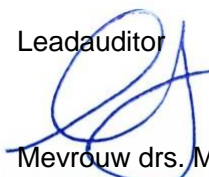
Utrecht, 10 januari 2018

Panelvoorzitter

De heer dr. B. Koster

Leadauditor

Mevrouw drs. M. Schoots

Schets van de opleiding

De tweejarige deeltijd hbo-masteropleiding Pedagogiek van NHL Hogeschool is één van acht hbo-master Pedagogiek opleidingen in Nederland. De opleiding Pedagogiek van NHL Hogeschool heeft een locatie in Zwolle en een locatie in Groningen en maakt binnen NHL Hogeschool deel uit van de Academie Welzijn. Bij deze academie zijn ook de bachelor Pedagogiek, bachelor Social Work en de master Social Work ondergebracht. De opleiding heeft ten tijde van de visitatie ongeveer 35 studenten in Zwolle en 70 studenten in Groningen.

Het programma duurt twee jaar en beslaat 60 EC. De opleiding zit in een curriculumherziening, waarbij het eerste nieuwe studiejaar reeds is uitgevoerd en het tweede studiejaar ten tijde van de visitatie voor het eerst wordt uitgevoerd. Het nieuwe curriculum is gelijk voor de beide locaties en wordt door één team van docenten uitgevoerd. Tot september 2016 was het curriculum van de opleiding gebaseerd op drie professionaliseringstaken waaraan studenten werkten in hun eigen praktijk. Het nieuwe curriculum is opgebouwd uit vier masterwerkplaatsen waarin steeds dezelfde onderwijsvormen terugkomen en competenties volgens een vaste systematiek worden getoetst.

De opleiding heeft het panel specifiek gevraagd om mee te denken over de instroom vanuit voltijdopleidingen Pedagogiek. Steeds meer voltijdstudenten willen direct doorstromen naar deze masteropleiding en de opleiding wil aan deze wens tegemoetkomen. Om deel te nemen aan de masteropleiding dienen studenten werkervaring te hebben en dat hebben de meeste afgestudeerde bachelors niet. De opleiding vraagt zich af hoe ze deze instroomeis kunnen opvangen voor deze groep potentiële studenten.

De vraag valt buiten het beoordelingskader van de NVAO. Het panel heeft een aantal suggesties voor de opleiding. Zo denkt het panel bijvoorbeeld aan een integrale vorm voor werkplekleren voor deze groep studenten, eventueel met begeleiding door meer ervaren studenten of alumni. Ook noemt het panel de optie om de laatste stage in de bachelor al steviger vorm te geven of te verlengen waardoor de ervaring van de studenten vergroot wordt voordat zij met de masteropleiding starten. In elk geval adviseert het panel de opleiding om de ingangseis wat betreft werkervaring en werkplek duidelijk te stellen en te borgen in een intakeprocedure.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van de beoogde leerresultaten. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Conclusie

De opleiding leidt studenten op tot pedagogische professionals die veranderingen in gang kunnen zetten met behulp van praktijkgericht onderzoek. Hierbij heeft het panel een aantal aanknopingspunten gezien voor een onderscheidende profilering, die nog nader geconcretiseerd kunnen worden. De opleiding hanteert leeruitkomsten op hbo-masterniveau die aansluiten op het nationaal gevalideerde landelijke opleidingsprofiel. De leeruitkomsten zijn geconcretiseerd in niveaus. De leeruitkomsten kunnen meer concreet worden geformuleerd. De opleiding heeft een visie op internationalisering geformuleerd die nog versterkt kan worden.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

De opleiding leidt werkende studenten op tot brede pedagogische professionals die onderzoek, leerstrategieën en verandermanagement inzetten om pedagogische innovaties te realiseren. Uitgangspunt is de T-shaped professional die als veranderkundig generalist en pedagogisch specialist kan optreden. Studenten en afgestudeerden van deze opleiding werken als docent, onderwijsbegeleider of in andere pedagogische organisaties zoals jeugdzorg en sociaal culturele instellingen.

Profilering

Het panel heeft gezocht naar onderscheidende profilering van deze opleiding ten opzichte van andere pedagogiek opleidingen. De opleiding geeft zelf aan dat zij kiest voor een focus op de innovatieve pedagogische professional, wat naar mening van het panel nader geconcretiseerd dient te worden om dit tot een helder eigen profiel te maken. Het panel heeft in de gesprekken op de visitatiedag ook gehoord dat de opleiding een onderscheidende aanpak heeft op het gebied van collectief leren, wat het panel herkent in deze opleiding (zie standaard 2). Het collectief leren wordt onder andere vormgegeven in de werkvormen, het werken aan een pedagogisch vraagstuk door studenten, de structuur van het curriculum, de didactische aanpak en de wijze waarop het docententeam met elkaar samenwerkt. Het panel adviseert de opleiding om -eventueel vanuit deze twee aanknopingspunten- een nadere eigen profilering te formuleren.

Leeruitkomsten

De opleiding heeft haar leeruitkomsten beschreven in het *Opleidingsdocument (2017)*. De leeruitkomsten sluiten aan op het *Landelijke opleidings- en competentieprofiel Master*

Pedagogiek (2017), dat door de diverse werkveldcommissies van de masteropleidingen binnen het Landelijk Overleg Masteropleidingen Pedagogiek is gevalideerd. De opleiding heeft in het *Opleidingsdocument* op adequate wijze inzichtelijk gemaakt welke relatie de leeruitkomsten hebben met dit profiel en de Dublin descriptoren. De leeruitkomsten van de opleiding zijn A. Pedagogische visie- & beleidsontwikkeling, B. Onderzoek, C. Leren & veranderen, D. Persoonlijk leiderschap, E. Verhouden (tot de wereld) en F. Verbinden. Het panel is van mening dat de leeruitkomsten van de opleiding op hbo-masterniveau zijn geformuleerd, dekkend zijn voor het landelijke profiel en aansluiten op de Dublindescriptoren.

Elke leeruitkomst is kort uitgewerkt en vervolgens geconcretiseerd op twee niveaus: het ontwikkelniveau (niveau 1) en het eindniveau (niveau 2). Het panel vindt de uitwerking van de leeruitkomsten in niveaus adequaat en ziet een duidelijk verschil tussen het eerste en het tweede niveau. De leeruitkomsten zijn naar mening van het panel vrij algemeen en kunnen nog wat specifiekere geformuleerd worden zodat deze nog beter richting kunnen geven aan het onderwijs, onder andere wat betreft onderzoeksvaardigheden.

Visie op internationalisering

De opleiding vraagt studenten om de internationale context van pedagogische vraagstukken te verkennen door onder andere internationale literatuur te gebruiken. Studenten zien het belang van internationale oriëntatie op het vakgebied nu beperkt in, terwijl dit naar mening van het panel wel belangrijk is voor een brede blik op het vakgebied bij een afgestudeerde master. Het panel denkt hierbij ook aan de ontwikkeling van interculturele sensitiviteit en het leren kennen van de pedagogische aanpak in andere landen en culturen. Het panel adviseert de opleiding om de visie op internationalisering te versterken zodat studenten meer gestimuleerd worden om zich internationaal te oriënteren op hun vakgebied.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van de onderwijsleeromgeving. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Conclusie

Het panel ziet een aantal sterke punten op deze standaard. Vanwege een aantal zaken dat nog in ontwikkeling is komt het panel tot het oordeel voldoende. De opleiding heeft goede stappen gezet met de curriculumvernieuwing. Het nieuwe curriculum is samenhangend, wordt op beide locaties op dezelfde wijze uitgevoerd door hetzelfde docententeam en stelt studenten in staat om de leeruitkomsten te behalen. Het docententeam is deskundig, werkt op betrokken wijze gezamenlijk aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs en leeft een goede pedagogische aanpak voor in de didactiek. De opleidingscommissie en de werkveldadviescommissie spelen een rol bij de borging van de onderwijsleeromgeving. Het programma is actueel en de pedagogische en veranderkundige inhoud komen goed aan bod. Onderzoeksvaardigheden en internationalisering zijn recent versterkt in het programma en kunnen nog verder verbeterd worden. Doordat opdrachten direct gericht zijn op de eigen praktijk van studenten en het onderwijs flexibel is, is deze opleiding in de kern praktijkgericht en kunnen studenten eigen accenten leggen. De opleiding besteedt aandacht aan de intakeprocedure en aan het ondersteunen van studenten bij wisseling van hun werksituatie. De structurele samenwerking met het beroepenveld kan worden versterkt zodat studenten nog meer inzicht krijgen in andere beroepssituaties dan die van henzelf.

Onderbouwing

Opbouw programma

Het panel is positief over de potentie van het nieuwe curriculum en stelt vast dat zowel het oude als het nieuwe programma de studenten in staat stelt om de leeruitkomsten te behalen. De opleiding faseert het oude curriculum dit jaar uit en omdat het nieuwe curriculum ten tijde van de visitatie al voor meer dan de helft is uitgevoerd, heeft het panel tijdens de visitatie vooral gekeken naar het nieuwe curriculum.

Het nieuwe programma is opgebouwd uit vier masterwerkplaatsen van 15 EC die elk een semester beslaan: oriënteren, ontwerpen, implementeren en evalueren. Tijdens de gehele opleiding werkt de student aan hetzelfde pedagogische vraagstuk uit de eigen praktijk aan de hand van de leeruitkomsten die de opleiding per masterclass heeft geformuleerd. Een belangrijke verandering in het nieuwe curriculum is een duidelijke afbakening van de onderwijsonderdelen waardoor opdrachten minder afhankelijk van elkaar zijn. In het oude curriculum heeft dit in het verleden geleid tot een langere studieduur bij studenten, omdat er dan in professionaliseringstaak 3 nog extra werk verzet moest worden door studenten. Ook is de structuur voor inleverdata en

toetsing strakker neergezet om de studeerbaarheid te verbeteren. Verder is professionaliseringstaak 3 als het ware opgesplitst in masterclass 3 en 4, waardoor het afstuderen meer gericht is op de implementatie en evaluatie van het pedagogisch vraagstuk. Met het nieuwe curriculum zijn ook de drie afstudeerrichtingen vervallen die de opleiding de laatste jaren heeft gehanteerd: Leren & Innoveren, Integrale jeugdzorg en Duurzame schoolontwikkeling. Door het vervallen van de afstudeerrichtingen kan de opleiding zich weer breed richten op het pedagogische domein. Dit is een bewuste keuze van de opleiding, die het panel waardeert.

Onderwijsconcept

Het onderwijsconcept van het nieuwe curriculum sluit aan op het door NHL Hogeschool gehanteerde Design Based Education: onderzoekend en ontwerpnd leren. De opleiding heeft dit vormgegeven door het centraal zetten van een pedagogisch vraagstuk uit de eigen praktijk van studenten. Studenten voeren hierbij onderzoek uit, stellen hun vraagstelling steeds bij en werken toe naar het ontwerp, de uitvoering en de evaluatie van een pedagogische verandering in de eigen organisatie. Het panel vindt dit onderwijsconcept sterk praktijkgericht en passend bij de doelgroep van deeltijdstudenten.

Studenten komen één dag per week naar de opleiding en werken daarnaast individueel aan hun competenties middels hun onderzoek naar een pedagogisch vraagstuk. Studenten nemen deel aan de leerarrangementen volgens een vaste structuur. Een lesdag bestaat uit de Community of Learners (COL), onderwijsaanbod vanuit de drie inhoudelijke domeinen (zie Inhoud en Onderzoek verderop bij deze standaard) en het oefenen van professionele vaardigheden (zie Professionele vaardigheden verderop bij deze standaard). Het panel hoort van studenten terug dat theorie en vaardigheden door de keuzemogelijkheden precies worden aangeboden op momenten dat studenten ze direct kunnen toepassen. Studenten zijn ook enthousiast over de lessen en geven aan dat er sprake is van inspirerend en uitdagend onderwijs.

De COL is een werkvorm die de opleiding al meerdere jaren hanteert en die zich heeft doorontwikkeld tot een effectieve werkvorm die specifiek is voor deze opleiding. De COL is een leergemeenschap van ongeveer tien studenten die begeleid wordt door één of twee docenten. In elke COL-bijeenkomst brengen enkele studenten een vraag in vanuit de (eigen) beroepspraktijk die vervolgens door alle studenten gezamenlijk vanuit verschillende theoretische perspectieven wordt besproken. In het begin van de opleiding is er nog relatief veel sturing van de docenten en aan het einde van de opleiding functioneren de COL-bijeenkomsten bijna geheel zelfstandig. Het panel merkt op dat de COL hierdoor aan het begin van de opleiding wordt ingevuld als een community of learners en later meer als een community of practice. Het panel ziet kansen voor de opleiding om in de COL-bijeenkomsten de co-creatie nog meer te stimuleren en daarbij voor de variatie voor studenten ook de werkvorm binnen de COL-bijeenkomsten af te wisselen. Ook zou de opleiding de pedagogische vraagstukken meer aan de literatuur kunnen verbinden in de COL-bijeenkomsten. Studenten zijn positief over deze manier van leren en geven aan dat gestelde vragen van henzelf of van anderen tot denken aanzetten en de eigen positie en aanpak in de praktijk doen overwegen. Een nadeel van deze leervorm is soms dat er niet voldoende tijd is om alle vragen van studenten te behandelen.

De didactische insteek van docenten is dat zij coach en gelijkwaardig sparringpartner willen zijn voor studenten. Docenten dragen actief literatuur en praktijkvoorbeelden aan en proberen studenten te stimuleren en faciliteren in hun leerproces. Ook zijn docenten persoonlijk in hun

benadering en proberen ze studenten te leren kennen waardoor ze nog beter op leervragen kunnen inspelen. Docenten zijn hierbij gericht op de ontwikkeling van de studenten, ook als dit betekent dat ze soms door weerstanden van de student heen moeten. Het panel is positief over deze didactische aanpak en studenten geven aan dat docenten een goede pedagogische benadering 'voorleven', die bruikbaar is in de eigen praktijk van studenten.

Inhoud

De opleiding biedt het inhoudelijke onderwijs aan in drie domeinen: pedagogiek, onderzoek en leren & veranderen. In de studiehandleidingen van de masterwerkplaatsen staat steeds de betreffende kennisbasis beschreven die alle studenten dienen te beheersen aan het einde van de masterwerkplaats. Het panel vindt dat de domeinen pedagogiek en leren & veranderen op goede wijze worden aangeboden met passende literatuur. De opleiding besteedt veel aandacht aan pedagogische inhoud zoals de wijze waarop kinderen en jeugdigen zich ontwikkelen en wat zij nodig hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen. Zowel oude als nieuwe pedagogische denkers komen aan bod. Het thema leren & veranderen is een rode draad in de opleiding omdat het veranderen van de eigen pedagogische praktijk van studenten in alle opdrachten centraal staat. Zie Onderzoek verderop bij deze standaard voor het domein onderzoek.

Beroepsvaardigheden

Naast het onderwijs voor de drie inhoudelijke domeinen en de COL-bijeenkomsten, leren studenten vaardigheden in skillslabs en krijgen ze praktijkvoorbeelden aangereikt in gastcolleges. In de skillslabs krijgen studenten workshops aangeboden, bijvoorbeeld op het gebied van informatievaardigheden of academisch schrijven.

Het panel waardeert de sterke beroepsgerichtheid van het programma en de wijze waarop de opleiding aansluit op de eigen vragen en leerbewensen van studenten. Het panel ziet mogelijkheden voor de opleiding om meer structurele samenwerkingsverbanden aan te gaan met de beroepspraktijk waardoor vaste praktijkpartners een meer gestructureerde inbreng in het onderwijs kunnen hebben. Dat kan eventueel ook vanuit de werkveldadviescommissie (zie Kwaliteitsborging onderwijsleeromgeving verderop bij deze standaard). Op die manier krijgen studenten nog meer zicht op de brede pedagogische beroepspraktijk. De opleiding is voornemens om de samenwerking met de praktijk inderdaad structureler te gaan vormgeven.

Onderzoek

De visie op onderzoek is goed en concreet uitgewerkt in het *Opleidingsdocument (2017)*. Onderzoek richt zich volgens deze visie op het beschrijven en verklaren van pedagogische vraagstukken, maar ook op het ontwikkelen en testen van generieke oplossingen voor die vraagstukken (ontwerpgericht praktijkgericht onderzoek). De opleiding heeft met de komst van het nieuwe curriculum de onderzoekscomponent volgens deze visie versterkt, onder andere door het uitbreiden van het onderwijs voor onderzoek en het aannemen van nieuwe onderzoeksdocenten. Er wordt nu gedurende de gehele opleiding onderwijs en begeleiding voor onderzoeksvaardigheden aangeboden, in plaats van op een vast moment aan het begin van de opleiding zoals dat in het oude curriculum het geval was.

De opleiding werkt samen met de lector Wendbaar vakmanschap, die als gastdocent optreedt. Daarnaast fungeert de lector Zorg voor jeugd als docent en beoordelaar voor de opleiding, draagt zij bij aan de ontwikkeling van het curriculum en heeft ze de visie op onderzoek voor de opleiding geformuleerd. De lector kijkt mee met studentproducten en kalibreerbijeenkomsten, en adviseert

docenten doorlopend over de verbetering van begeleiding bij en beoordeling van onderzoeksvaardigheden. Het panel is positief over de proactieve rol die de lector Zorg voor jeugd heeft binnen de opleiding en adviseert de opleiding om deze rol nog verder uit te breiden.

De nieuwe inrichting van de begeleiding op onderzoek wordt door de studenten positief ontvangen. Het panel heeft een aantal werkstukken van masterwerkplaats 1 en 2 vergeleken met werkstukken van de professionaliseringstaak 1 en 2 van het oude curriculum. Hierbij komt het panel tot de conclusie dat een belangrijk deel van de onderzoeksvaardigheden bij studenten is verbeterd met de komst van het nieuwe curriculum. Het panel ziet nog steeds twee verbeterpunten die de onderzoekscomponent in deze opleiding verder kunnen versterken. Het gaat ten eerste om het aanleren van kwantitatieve methoden van dataverzameling en analyse. Veel studenten kiezen nu voor een kwalitatief onderzoek en daarbij blijft de kwantitatieve kant onderbelicht. Het panel is van mening dat kwantitatief onderzoek ook waardevol kan zijn binnen de pedagogiek evenals het design-based onderzoek, vanwege het feit dat de methode afhankelijk is van de ontwerpproblematiek en vraagstelling. Kwalitatief onderzoek heeft ook een kwantitatief analysecomponent waar het indicatoren rondom validiteit en betrouwbaarheid betreft. Ten tweede ziet het panel dat er nog meer aandacht kan worden geschonken aan het gebruik van internationale literatuur om verkenningen en analyses te onderbouwen.

Internationalisering

Binnen het programma biedt de opleiding een aantal vormen van internationale oriëntatie aan die deels verplicht en deels facultatief zijn. Sinds dit studiejaar dienen studenten bij hun eerste voorstel voor het pedagogisch vraagstuk een 'critical international friend' te raadplegen. Dit mag bijvoorbeeld een buitenlandse pedagoog zijn of een theoreticus die internationale literatuur heeft geschreven. Ook biedt de opleiding voldoende internationale literatuur aan voor alle studenten. De opleiding heeft een docent met een internationale achtergrond en vier kerndocenten beheersen de Engelse taal goed. De overige docenten starten in 2018 met een cursus Cambridge English. Docenten hebben deelgenomen aan een aantal internationale congressen zoals de European Association for International Education conference in Sevilla. De opleiding heeft op initiatief van studenten facultatieve studiereizen naar Londen en Finland verzorgd, waarin een deel van de docenten en studenten naar tevredenheid heeft geparticipeerd.

Het panel ziet dat de opleiding stappen heeft gezet om internationale oriëntatie aan alle studenten aan te bieden en adviseert de opleiding om dit nog verder op te pakken. De opleiding verkent samenwerkingen met universiteiten in Gent, Berlijn en Sevilla en het panel moedigt de opleiding aan om structurele samenwerkingen met buitenlandse partners verder op te pakken.

Studieloopbaanbegeleiding en informatievoorziening

Elke student krijgt gedurende de opleiding een studieloopbaanbegeleider, die tevens docent en COL-begeleider is. De studieloopbaanbegeleiding heeft drie doelstellingen: persoonlijk contact over van alles rondom de studie, studievoortgangsbewaking en informatievoorziening. Studenten zijn positief over de begeleiding en de wijze waarop ze reflecteren op de eigen professionaliteit tijdens deze begeleiding. Het panel doet de suggestie om de vorm van de studieloopbaanbegeleiding niet constant te houden gedurende de opleiding, maar met de student mee te laten ontwikkelen voor een betere aansluiting op en meer afwisseling voor de student. Bij problemen van persoonlijke aard, vragen over beëindiging van de studie of vragen over studeren

met een functiebeperking kunnen studenten terecht bij het studentendecanaat van NHL Hogeschool.

Informatievoorziening aan studenten vindt plaats via studiehandleidingen, mijnnhl.nl (praktische informatie over de studie) en educator.nhl.nl (gedetailleerde informatie over het onderwijs en toetsing). Over het algemeen is studie informatie goed vindbaar op Educator en is de gegeven informatie duidelijk. Wellicht kunnen ook de handleidingen voor de masterwerkplaatsen op Educator geplaatst worden om alle informatie op één plek te hebben voor studenten.

Instream

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen. De opleiding hanteert daarnaast een intakeprocedure die bestaat uit een oriënterende voorlichting en een intakegesprek. In het intakegesprek presenteert de aankomende student onder andere zijn voorkennis over onderzoek en pedagogiek, zijn motivatie en een aanzet tot een pedagogisch vraagstuk. Ook dient elke aankomende student een getekende intentieverklaring in te leveren waarin de leidinggevende van de student aangeeft dat de student de ruimte krijgt om opdrachten voor de opleiding uit te voeren. De organisatie zorgt verder voor feedback en critical friends voor de student en de organisatie dient de student in de gelegenheid te stellen om het onderwijs bij te wonen. Hiermee besteedt de opleiding naar mening van het panel voldoende aandacht aan de startsituatie van studenten.

Kwaliteit van het personeel

De opleiding heeft een kernteam van zeven docenten. De helft van de docenten is gepromoveerd en de rest heeft een mastertitel. Op één na werken de kerndocenten parttime voor deze opleiding. Daarnaast werken zij als docent bij een andere opleiding binnen of buiten NHL Hogeschool. Naast het vaste team heeft de opleiding een flexibele schil van gastdocenten zoals bestuurders, alumni, onderzoekers en lectoren. De verschillende deskundigheden van de vaste en flexibele docenten dekken de inhoud van de opleiding goed.

De docenten geven allen op beide locaties les volgens hetzelfde programma en onderwijsconcept. Ze hebben wekelijks teamoverleg in Groningen en werken elke week met het gehele team op een vaste lesdag in Groningen en een vaste lesdag in Zwolle. Studenten geven aan dat de docenten bereikbaar, benaderbaar en inspirerend zijn. Ze dagen studenten uit en helpen studenten om steeds terug te gaan naar de kern van hun pedagogische vraagstuk uit de praktijk. Het panel ziet een hecht, energiek en betrokken team dat gezamenlijk op sterke wijze het inhoudelijke programma en onderwijsconcept ontwikkelt, invult en uitdraagt.

Kwaliteitsborging onderwijsleeromgeving

De opleiding wordt aangestuurd door het afdelingshoofd en de inhoud van het programma wordt op goede wijze geborgd door het kleine, vaste docententeam. Er heerst een persoonlijke sfeer bij deze opleiding waarbij studenten goed gehoord worden door het docententeam en het afdelingshoofd. Verbeterpunten worden snel en goed opgepakt en gecommuniceerd. Studenten geven aan dat de opleiding, de studenten en het werkveld op goede wijze hebben samengewerkt aan de ontwikkeling van het nieuwe curriculum.

In de opleidingscommissie nemen studenten en docenten zitting. De vergaderingen worden gepland met studenten van een bepaald leerjaar en een bepaalde locatie en gaan met name over de kwaliteit van de lessen en de inhoud van de opleiding. De commissie geeft gevraagd en

ongevraagd advies aan het afdelingshoofd en heeft meerdere keren advies gegeven over het ontwerp van het nieuwe curriculum. De commissie heeft recent bijvoorbeeld ook het advies aan de opleiding gegeven om de COL-bijeenkomsten langer te laten duren en dit is door de opleiding aangepast. De opleidingscommissie heeft kennisgenomen van de nieuwe wet *Versterking Bestuurskracht* en is voornemens om haar werkwijze hierop aan te passen binnen de gestelde termijn.

De werkveldadviescommissie (WAC) bewaakt de afstemming tussen het onderwijsprogramma en de wensen vanuit het werkveld. In de WAC zitten alumni en andere werkveldvertegenwoordigers. Ook geeft de WAC strategische adviezen aan de opleiding. De commissie is recent opnieuw geactiveerd en komt nu minimaal twee keer per jaar bij elkaar. De opleiding heeft de ambitie om de WAC te verbreden met nieuwe leden.

De opleiding heeft te maken met een groep langstudeerders. De opleiding heeft recent adequate stappen gezet om dit punt op termijn te verbeteren door hier rekening mee te houden in de opzet van het nieuwe curriculum (zie Opbouw programma eerder bij deze standaard). Langstudeerders krijgen sinds kort intervisie en extra colleges aangeboden. Ook zoekt de opleiding bij wisseling van de werksituatie van de student op goede wijze naar oplossingen om de studie zo goed mogelijk voort te zetten. Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding aandacht besteedt aan de studeerbaarheid voor nieuwe studenten en de begeleiding van langstudeerders.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van de toetsing. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Conclusie

Het panel concludeert dat de opleiding een sterk, inzichtelijk en goed samenhangend toetsstelsel hanteert waarbij er integraal en competentiegericht wordt getoetst. Het toetsstelsel steekt in zijn geheel boven de gemiddelde basiskwaliteit uit. De toetsvormen zijn gevarieerd en de toetsen zijn zinvol voor de praktijk. In elke masterwerkplaats komen steeds alle competenties terug en het niveau van de toetsen bouwt logisch op richting de afstudeerfase. Studenten ontvangen uitgebreide feedback en er is ruimte voor extra toelichting op beoordelingen of extra feedback. Er wordt op sterke wijze intern en extern gekalibreerd en docenten zijn deskundig op het gebied van toetsing en beoordeling. De examencommissie borgt de kwaliteit van toetsing en beoordeling op proactieve en goede wijze.

Onderbouwing

Toetsbeleid en toetsstelsel

De opleiding heeft een goede visie op toetsing beschreven in het *Opleidingsdocument (2017)*, die de opleiding grotendeels ook al zo hanteerde voor het oude curriculum. De opleiding toetst integraal en competentiegericht met beroepsproducten, op basis van de leeruitkomsten die ook richtinggevend voor het onderwijs zijn. In alle vier de masterwerkplaatsen komen alle competenties aan bod, waarbij het niveau opbouwt en de competenties integraal op eindniveau worden getoetst in de laatste masterwerkplaats. De beroepsproducten die voor toetsing worden opgesteld door studenten zijn relevant voor de praktijk. Het panel vindt het sterk hoe de leeruitkomsten, het onderwijs, de toetsing en de beoordeling een integraal en logisch geheel vormen. Hiermee heeft de opleiding naar mening van het panel een bovengemiddeld goed en overzichtelijk systeem van toetsing neergezet.

Toetsvormen

In elke masterwerkplaats worden drie toetsen afgenomen. De competenties pedagogische visie- & beleidsontwikkeling, onderzoek en leren & veranderen worden in de masterwerkplaatsen getoetst aan de hand van schriftelijke (onderzoeks)verslagen. De verslagen gaan over de oriëntatie (masterwerkplaats 1), het ontwerp (masterwerkplaats 2), de implementatie (masterwerkplaats 3) en de evaluatie (masterwerkplaats 4) van het pedagogisch vraagstuk. Bij masterclass 4 geven studenten ook een presentatie over dit verslag. De competenties persoonlijk leiderschap en verhouden (tot de wereld) worden gezamenlijk getoetst met een leerbiografie, verslag moreel beraad, reflectie, essay en analyse. De competentie verbinden wordt onder andere getoetst met een verslag, de bouw van een (digitale) omgeving en een artefact. Het panel is van mening dat deze toetsvormen integraal en beroepsgericht zijn en afwisseling bieden aan studenten. De gemaakte toetsen die het panel heeft ingezien voor professionaliseringstaken 1 en

2 (oude curriculum), en masterclass 1 en 2 (nieuwe curriculum) zijn op het gestelde niveau en studenten laten zien dat zij voldoen aan de gestelde eisen.

Beoordeling en feedback

De beoordeling van summatieve toetsen gebeurt aan de hand van rubrics. Studenten geven aan dat deze inzichtelijk zijn en dat het duidelijk is wat er van ze wordt verwacht. Studenten krijgen bij de ingevulde rubrics ruime feedback en vinden deze waardevol. Studenten geven aan dat er altijd mogelijkheden zijn voor extra toelichting op de beoordeling. Naast de summatieve toetsen, toetst de opleiding ook formatief door feedback, feedup en feedforward te geven binnen alle onderwijsonderdelen. Het panel ziet dat de opleiding dit goed doet en waardeert de wijze waarop feedback en feedforward gegeven worden.

Kwaliteitsborging toetsing en beoordeling

De examencommissie is actief voor een aantal bachelor- en master welzijnsopleidingen van NHL Hogeschool en bestaat uit een voorzitter, drie leden en een secretaris. Eén van de leden is docent bij de masteropleiding Pedagogiek en alle leden hebben de Senior Kwalificatie Examinering. De examencommissie voert haar wettelijke taken voor de opleiding goed uit. De commissie doet dat onder andere door verbetervoorstellen aan het afdelingshoofd, samenwerking met andere hogescholen op te zoeken voor validering van toetsen, examinatoren te benoemen, te controleren of studenten voldoen aan de voorwaarden voor een diploma en toezicht te houden op de wettelijke vereisten voor examinering. Ook controleert de examencommissie twee keer per jaar steekproefsgewijs de procesmatige en inhoudelijke kwaliteit van studentproducten van elke masterwerkplaats en koppelt haar bevindingen terug aan het afdelingshoofd en het docententeam. Bij de curriculumvernieuwing is de examencommissie regelmatig geraadpleegd door het afdelingshoofd en het kernteam van docenten. De belangrijkste verbeterpunten voor de afstudeerwerken die het panel ziet (zie standaard 4) zijn tevens door de examencommissie gesignaleerd. De examencommissie heeft op dit gebied adequate adviezen gegeven aan de opleiding die zijn verwerkt in de nieuwe afstudeerprocedure. Het panel stelt op basis van deze bevindingen vast dat de examencommissie de kwaliteit van toetsing en het eindniveau op goede en proactieve wijze borgt.

Vier van de kerndocenten hebben een Basis Kwalificatie Examinering en de overige docenten volgen een traject voor deze certificering. Het panel heeft kunnen zien dat deze scholing leidt tot deskundigheid bij beoordelaars op het gebied van toetsing en beoordeling. De opleiding organiseert na afloop van elke masterwerkplaats een kalibreerbijeenkomst met alle betrokken examinatoren en de lector Zorg voor jeugd. In de kalibreerbijeenkomsten worden alle (concept)beoordelingen voor de studentwerken in teamverband besproken. Daarna stelt de examinator de beoordeling definitief vast. Ook kalibreert de opleiding met andere hbo-masteropleidingen Pedagogiek door de eindwerken te laten bestuderen. Het panel waardeert deze wijze van structurele kalibratie bijzonder.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van de gerealiseerde leerresultaten. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Conclusie

Waar het panel bij de andere standaarden van het beoordelingskader de nadruk heeft gelegd op het nieuwe curriculum, wordt in standaard 4 gekeken naar eindwerken en afgestudeerden uit het oude curriculum. Afgestudeerden tonen het hbo-masterniveau in voldoende mate aan in de afstudeerdossiers. Ze functioneren goed in de praktijk en realiseren werkelijke veranderingen in het pedagogische proces binnen de eigen organisatie. Het werkveld is positief over afgestudeerden en alumni blijven meestal in contact met de opleiding. Het panel ziet een aantal verbeterpunten voor de afstudeerprocedure en een deel van de eindwerken van het oude curriculum, die grotendeels reeds zijn opgepakt bij de ontwikkeling van de nieuwe afstudeerprocedure. Het betreft de onderzoeksmethodiek en het opvolgen van feedback.

Onderbouwing

Afstudeerprogramma oude curriculum

Alle eindkwalificaties werden tot september 2017 getoetst in de professionaliseringstaak 3. Studenten ontwikkelden een implementatieplan dat voortbouwde op eerdere toetsen bij de professionaliseringstaken 1 en 2. Met het implementatieplan dienden studenten een pedagogisch innovatief ontwerp te implementeren, valoriseren, bij te stellen en te borgen. Ook schreven studenten een reflectieverslag waarin ze hun competentie ontwikkeling zichtbaar maakten. De professionaliseringstaak 3 werd beoordeeld door twee beoordelaars op basis van een beoordelingsrubric. De tweede beoordelaar was tevens de docentbegeleider van de student.

Gerealiseerd niveau

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers uit het oude curriculum bestudeerd voorafgaand aan het visitatiebezoek, waarvan vijf dossiers van afgestudeerden uit Zwolle en tien dossiers van afgestudeerden uit Groningen. De afstudeerdossiers bestaan uit het eindwerk Professionaliseringstaak 3 met beoordelingsformulier, en een beoordelingsformulier voor het assessment.

Afgestudeerden tonen de eindkwalificaties op hbo-masterniveau aan in de eindwerken. Veranderingen die beschreven worden in de eindwerken, blijken tijdens de gesprekken met het panel effectief te zijn doorgevoerd in de eigen praktijk van afgestudeerden. Het panel vindt het een overweging voor de opleiding om deze daadwerkelijke resultaten ook op te nemen in het afstudeerdossier en mee te gaan wegen bij de afstudeerbeoordeling. De onderwerpen van de eindwerken zijn over het algemeen actueel voor het pedagogische vakgebied en het is positief dat er veel aandacht is voor het inbedden van en draagvlak creëren voor verandering. Er zijn een

aantal eindwerken waarin het panel belangrijke verbeterpunten ziet wat betreft de onderzoekscomponent. Het gaat om verbeterpunten op het gebied van de (volledigheid van) conceptualisering, de grondigheid van de analyse, het begrip van de termen validiteit en betrouwbaarheid en de verantwoording van de methode of logische lijn van de conclusies in relatie tot de beschreven theorie. Ook ziet het panel dat de opleiding niet altijd consequent controleert of de eerder gegeven feedback wordt opgevolgd vanuit professionaliseringstaak 1 en 2, of bij herkansingen van professionaliseringstaak 3. Hierdoor kan een student soms zinvolle eerder gegeven feedback laten liggen. Ook is het panel van mening dat het taalgebruik en de opbouw van de eindwerken verbeterd kan worden waardoor de stukken beter leesbaar worden.

Afstudeerprogramma nieuwe curriculum

Het panel constateert op basis van de door het panel bestudeerde tussentijdse toetsen, de nieuwe handleiding voor het afstuderen en gesprekken tijdens de visitatiedag dat een belangrijk deel van bovengenoemde verbeterpunten uit het oude curriculum reeds zijn verwerkt door de opleiding in het nieuwe curriculum. Het afstudeerprogramma bestaat vanaf het studiejaar 2017-2018 uit masterwerkplaats 4: de valorisatie door de implementatie van het pedagogisch vraagstuk. De nieuwe afstudeerprocedure is overzichtelijker en de afhankelijkheid ten opzichte van eerdere toetsen is minder groot dan in het oude curriculum door striktere toetsing en afbakening, en meer mogelijkheden om de vraagstelling gedurende de diverse masterwerkplaatsen aan te passen aan veranderende omstandigheden. Ook is de onderzoekscomponent recent versterkt in het programma (zie standaard 2). Verder heeft het panel kunnen horen dat er een monitoringssysteem voor feedback is opgezet in het nieuwe curriculum, waardoor begeleiders voor elke toets steeds controleren of eerder gegeven feedback is opgevolgd door de student. Ook wat betreft borging is er een belangrijke stap gezet door de kalibratiebijeenvakkomsten per masterwerkplaats in te voeren (zie standaard 3). Het panel heeft vertrouwen in de nieuwe opzet van het afstuderen en moedigt de opleiding aan om met deze verbeterde procedure te gaan werken en deze goed te monitoren en bij te stellen indien nodig.

Functioneren afgestudeerden

De opleiding wil studenten opleiden zodat zij pedagogische innovaties kunnen realiseren. Het panel ziet dat studenten veranderingen en verbeteringen van pedagogische situaties goed kunnen realiseren en is hier positief over. Al tijdens de opleiding laten studenten echt zien dat zij hun werkomgeving kunnen veranderen en hier de lead in nemen. Ze ontwikkelen een helicopter view en positioneren zichzelf anders binnen hun vakgebied. De meeste alumni vervullen een ontwikkel- of ontwerpfunctie, soms gecombineerd met projectleiderschap. De opleiding blijft regelmatig in contact met alumni via onder andere gastdocentschap, lidmaatschap van de werkveldadviescommissie of een alumni-nieuwsbrief. Het panel heeft ook gesproken met een afgestudeerde die aan het promoveren is en practor (equivalent van een lector voor het mbo) is voor het thema burgerschap bij een mbo-instelling. Het werkveld is enthousiast over de overstijgende blik van afgestudeerden en de capaciteiten van afgestudeerden om veranderingen te realiseren. Of de veranderingen ook altijd innovaties betreffen, daar is het panel op basis van de eigen uitgangspunten over wat innovatie is, niet van overtuigd. Wellicht is het voor de opleiding goed om de termen verandering en innovatie te (her)definiëren, zodat het (ook voor aankomende studenten en hun werkgevers) duidelijker wordt wat de opleiding onder innovaties verstaat.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoende
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoende
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Goed
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoende

Standaarden 1, 2 en 4 van het beoordelingskader zijn met een voldoende beoordeeld en standaard 3 met een goed. Het panel waardeert de goede stappen die deze opleiding heeft gezet met de ontwikkeling van het nieuwe curriculum en de uitvoering van het eerste gedeelte van dit curriculum. De leeruitkomsten, het onderwijs, de toetsing en de beoordeling vormen een logisch geheel. Het panel moedigt de opleiding aan om op de ingeslagen weg verder te gaan. Het kernteam van docenten is betrokken en deskundig en draagt een sterk praktijkgericht onderwijsconcept uit, dat op beide locaties gelijk en goed wordt doorontwikkeld en uitgedragen. Het toetsysteem getuigt over de gehele linie van bovengemiddelde kwaliteit. Met name wat betreft onderzoeksvaardigheden in het programma en de eindwerken zijn er nog verbetermogelijkheden. Een aantal reeds goed ingezette verbeteringen voor het afstuderen en onderzoeksvaardigheden, kunnen nog verder worden opgepakt of zullen pas later zichtbaar worden in bijvoorbeeld de eindwerken van studenten. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

Het visitatiepanel beoordeelt op basis hiervan de kwaliteit van de bestaande deeltijd hbo-masteropleiding Pedagogiek van NHL Hogeschool als **voldoende**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- Het panel heeft tijdens de visitatie gezocht naar een unieke profilering van de opleiding. Een unieke profilering kan de opleiding meer focus en onderscheiding van andere opleidingen bieden en het panel adviseert de opleiding om hier een heldere en kernachtige keuze in te maken.
- Het panel raadt de opleiding aan om de visie op internationalisering te versterken zodat studenten meer gestimuleerd worden om zich internationaal te oriënteren op hun vakgebied.

Standaard 2

- Het panel adviseert de opleiding om de versterking van onderzoek in het programma voort te zetten en daarbij aandacht te hebben voor de kwantitatieve methodische data-analyse, en kennis en vaardigheden te stimuleren met betrekking tot de kwalitatieve en kwantitatieve componenten in het design-based-onderzoek.
- In lijn met de tweede aanbeveling bij standaard 1, ziet het panel mogelijkheden om de internationale oriëntatie in het programma te versterken door onder andere -zoals de opleiding zich heeft voorgenomen- samenwerkingen aan te gaan met buitenlandse partnerinstellingen.
- Het panel ziet daarnaast mogelijkheden voor de opleiding om meer structurele samenwerkingsverbanden aan te gaan met de beroepspraktijk waardoor vaste praktijkpartners een meer gestructureerde inbreng in het onderwijs kunnen hebben. Op die manier krijgen studenten nog meer zicht op de gehele pedagogische beroepspraktijk.

Standaard 4

- Het panel is positief over de nieuwe opzet van het afstuderen. Het panel moedigt de opleiding aan om op de ingezette lijn door te gaan en het afstuderen goed te blijven monitoren, met name op het gebied van de (volledigheid van) conceptualisering, de grondigheid van de analyse, het begrip van de termen validiteit en betrouwbaarheid en de verantwoording van de methode of logische lijn van de conclusies in relatie tot de beschreven theorie.
- Ook adviseert het panel de opleiding om feedback goed op te volgen bij de begeleiding en beoordeling van de eindwerken.
- Tot slot raadt het panel de opleiding aan om aandacht te hebben voor het taalgebruik en de opbouw van de eindwerken in het kader van de leesbaarheid.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Tijdstip	Thema	Deelnemers	Functie/rol
09.00-09.30	Presentatie door de opleiding. Het panel kan toelichtende vragen stellen	Jolanda Post Drs. Vincent Hopmans MSc Chris Holman Dr. Albert Walsweer	Afdelingshoofd Docent Alumnus/ practor MBO Docent
09.30-11.00	Materiaalbestudering en voorbereiding	Panel	
11.00-12.00	Gesprek afstuderen: studenten 2e jaars (3), alumni (3), examinatoren (3)	Drs. Karin Dokter Bert Besseling Krista Zuur Liesbeth Roorda Drs. Hillary Vos Dr. Janneke Metselaar Hardus Brunt MA	Student Groningen- jaar 2+ Student Zwolle – jaar 2 Student Groningen – jaar 2 Alumnus Zwolle – diploma 2017 Examinator/ docent Examinator/lector Examinator/ docent
12.00-12.30	Overleg + lunch	Panel	
12.30-13.00	Gesprek met afstudeerbeoordelaars	Drs. Lia van Vliet Hardus Brunt MA Dr. Albert Walsweer Drs. Hillary Vos	
13.00-14.00	Gesprek onderwijsleeromgeving	Hilda Dijkstra Guido Morsink Tineke Weitenberg Bert Besseling Drs. Vincent Hopmans MSc Dr. Willem de Kock Drs. Lia van Vliet	Student Groningen – jaar 1 Student Zwolle – jaar 1 Student Groningen – jaar 2 Student Zwolle – jaar 2 Examinator/ docent Examinator/docent Examinator/ docent
14.00-14.15	Overlegtijd	Panel	
14.15-15.00	Gesprek borging (interne commissies)	Caspar Kraaijpoel Saskia Postel Douwe Bos Ester van Zandvoort	Student Groningen – jaar 2- OC Student Zwolle – jaar 2- OC Examinator/ lid OEC Voorzitter OEC
15.00-15.15	Overlegtijd	Panel	
15.15-15.45	Gesprek opleidingsmanagement	Jolanda Post Anna Gerritsma Willie van der Galiën	Afdelingshoofd Instituutsdirecteur Welzijn Programmadirecteur Masters
15.45-16.00	Overlegtijd	Panel	

16.00- 16.45	Gesprek functioneren studenten en afgestudeerden in de praktijk	Esther Montfroy Roy Meulman Carin Hogenbirk Rianne Waanders MBA Aeilko Timersma Summer Koster MED Theo Brommer MED	Alumnus Groningen (2017) Alumnus Zwolle (2017) Alumnus Groningen (2017) WAC/ Organisatie FIER Werkveld ROC Noorderpoort WAC/ alumnus 2014/ CJG Assen WAC/alumnus (2013) /directeur PO
16.45- 17.30	Beoordelingsoverleg	Panel	
17.30- 17.45	Terugkoppeling bevindingen	Panel aan betrokkenen	

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

<i>Document</i>	<i>Bijlage ZER (documentenportal) Ter inzage (tijdens de visitatiedag)</i>
Zelfevaluatieportage (ZER) Voortbouwen	Bijlage ZER
Opleidingsdocument	Bijlage ZER
Onderwijsexamenreglement 2017	Bijlage ZER
Studiehandleiding 2017 – P curriculum	Bijlage ZER
Studiegids 2017 – MW curriculum	Bijlage ZER
LOMP - Landelijk opleidings- en competentieprofiel	Bijlage ZER
Studiehandleiding masterwerkplaatsen 1,2,3 en 4	Bijlage ZER
Studentenstatuut	Bijlage ZER
Jaarverslag examencommissie	Ter inzage
Alumni-onderzoek 2016	Ter inzage
Roadmap studiesucces	Ter inzage
MeerjarenPersoneelsPlan	Ter inzage
Notulen opleidingscommissie	Ter inzage
Intakeprocedure + studentwerk	Ter inzage
Voorlichtingsfolder master pedagogiek	Ter inzage
Studentwerk P1 en P2 van 4 studenten op aanvraag	Ter inzage
Studentwerk MW 1 en 2	Ter inzage
Landelijk beoordelingskader LOMP:	Ter inzage
Nieuwsbrieven	Ter inzage